

Bruxelles, 27. travnja 2022.
(OR. en)

8490/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0135(COD)**

VISA 70
MIGR 124
FRONT 176
MOG 34
RELEX 531
COMIX 210
CODEC 549

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	27. travnja 2022.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 189 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (Kuvajt, Katar)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 189 final.

Priloženo: COM(2022) 189 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 27.4.2022.
COM(2022) 189 final

2022/0135 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva

(Kuvajt, Katar)

{SWD(2022) 129 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U kontekstu jačanja sveukupnih odnosa između EU-a i zemalja Zaljeva, EU bi razvojem čvršćeg, sveobuhvatnog i višesektorskog partnerstva trebao težiti većoj strateškoj orijentaciji s tom regijom. Mogućnost putovanja bez vize ima važnu ulogu u promicanju partnerstva između dviju regija jer olakšava međuljudske kontakte i jača već sad intenzivnu političku, gospodarsku, istraživačku, obrazovnu, kulturnu i društvenu razmjenu. S obzirom na to EU će nastaviti surađivati sa zemljama Zaljeva koje su zainteresirane za mogućnost putovanja u EU bez viza kako bi se u budućnosti postigla potpuna regionalna usklađenost na temelju kriterija i postupka utvrđenih u Uredbi (EU) 2018/1806¹. S obzirom na dosad poduzete postupovne korake i prvu procjenu, trenutačno predložena izuzeća od obveze posjedovanja vize za državljane Kuvajta i Katara korak su prema većoj regionalnoj usklađenosti u regiji Zaljeva nakon izuzeća od obveze posjedovanja vize odobrenog Ujedinjenim Arapskim Emiratima 2014., kojim su olakšani kontakti s tom zemljom.

Kuvajt i Katar pokazali su se ključnim partnerima EU-a u nedavnim krizama. Istaknuti primjeri nedavne suradnje uključuju repatrijaciju građana EU-a i nastojanja u pogledu cijepljenja u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, evakuaciju državljana zemalja EU-a preko Dohe nakon što su talibani preuzeli vlast u Afganistanu, financijsku potporu i „dobre usluge” (lat. bona officia) koje je Kuvajt pružao kako bi se olakšala humanitarna pomoć tijekom rata u Siriji, kao i nastojanja u borbi protiv nedavnih hibridnih prijetnji Europi. Osim toga, Kuvajt i Katar važni su gospodarski partneri Unije, posebno u području energetike i s obzirom na ciljeve EU-a da diversificira svoju opskrbu energijom².

Treće zemlje čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize utvrđuju se na temelju pojedinačne procjene niza kriterija utvrđenih u članku 1. Uredbe (EU) 2018/1806. Ti se kriteriji među ostalim odnose na „nezakonitu imigraciju, javni poredak i sigurnost, ekonomske pogodnosti, posebno u vidu turizma i vanjske trgovine te na vanjske odnose Unije s relevantnim trećim zemljama, posebno uključujući pitanja ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i posljedice regionalne usklađenosti i uzajamnosti”.

Kuvajt i Katar predstavljaju nizak rizik od nezakonitih migracija, povećavaju suradnju s EU-om u pogledu sigurnosnih pitanja i izdaju biometrijske putovnice, što je nužno za putovanje u EU bez vize. Kuvajt i Katar važni su gospodarski i trgovinski partneri EU-a i ključni partneri Europe u kontekstu nakon pandemije bolesti COVID-19, kao i u okolnostima ruske agresije na Ukrajinu i njezinih posljedica u području opskrbe energijom i globalne mobilizacije za potporu Povelji UN-a. Izuzeće od obveze posjedovanja vize za građane Kuvajta i Katara koji putuju u EU bilo bi korisno za gospodarstvo EU-a, posebno za turističku industriju. Premda su neka pitanja u području ljudskih prava i temeljnih sloboda i dalje otvorena, Kuvajt i Katar prolaze kroz procese društvene preobrazbe u pogledu prava žena, radničkih prava, slobode

¹ Uredba (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 303, 28.11.2018., str. 39.).

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Sigurnost opskrbe i osiguravanje priuštivih cijena energije od 23. ožujka 2022. (COM(2022) 138 final), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022DC0138&qid=1650963265163&from=EN>

vjeroispovijesti i međuvjerskog dijaloga. Očekuje se da će perspektiva održivih putovanja bez viza ojačati pozitivne trendove u Kuvajtu i Kataru u pogledu napretka i reformi u tim područjima.

Kad je riječ o regionalnoj usklađenosti, nastavak suradnje u nadolazećim mjesecima s ostalim zemljama Zaljeva za koje su potrebne vize, s krajnjim ciljem dogovaranja izuzeća od obveze posjedovanja vize s EU-om za sve zemlje Vijeća za suradnju u Zaljevu, također bi mogao potaknuti slične pozitivne reforme. Komisija će u tom pogledu uskoro s partnerima pokrenuti tehničke rasprave o ispunjavanju kriterija za izuzeće od obveze posjedovanja vize na temelju Uredbe o vizama. Osim toga, s tim će se partnerima u okviru schengenske suradnje na lokalnoj razini raditi na donošenju povoljnijih pravila o izdavanju viza za višekratni ulazak s dugim rokom valjanosti (do pet godina), u skladu s člankom 24. stavkom 2. Uredbe 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama, kako je izmijenjena Uredbom 2019/1155. Prijedlogom o digitalizaciji postupka za izdavanje schengenskih viza postići će se da postupak izdavanja viza uvelike postane beskontaktni i digitalan, a time i kraći i cjenovno pristupačniji za podnositelje zahtjeva.

Komisija predlaže izmjenu Uredbe (EU) 2018/1806 kako bi državljani Kuvajta i Katara bili izuzeti od obveze posjedovanja vize pri prelasku vanjskih granica država članica za boravke od najviše 90 dana unutar bilo kojeg razdoblja od 180 dana.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

U Uredbi (EU) 2018/1806 navedene su treće zemlje čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica država članica i zemlje čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva. Uredba (EU) 2018/1806 primjenjuje se u svim državama članicama osim Irske te u Islandu, Lihtenštajnu, Norveškoj i Švicarskoj. Ta je uredba dio zajedničke vizne politike EU-a za kratkotrajne boravke od 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana.

Kuvajt i Katar trenutačno su navedeni u Prilogu I. Uredbi (EU) 2018/1806 među trećim zemljama čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica država članica. Trebalo bi provoditi temeljite kontrole svih putnika provjerom u relevantnim bazama podataka na vanjskim granicama³.

Sastav popisa trećih zemalja iz priloga I. i II. trebao bi biti i ostati dosljedan kriterijima iz članka 1. Uredbe (EU) 2018/1806⁴, koji se među ostalim odnose na „nezakonitu imigraciju, javni poredak i sigurnost, ekonomske pogodnosti, posebno u vidu turizma i vanjske trgovine te na vanjske odnose Unije s relevantnim trećim zemljama, posebno uključujući pitanja ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i posljedice regionalne usklađenosti i uzajamnosti”.

Nakon primjene predloženog izuzeća od obveze posjedovanja vize mogu se primijeniti mehanizmi reciprociteta i suspenzije iz Uredbe (EU) 2018/1806 ako nije osiguran potpuni vizni reciprocitet, ako se bezvizni režim zloupotrebljava ili ako je posrijedi zlouporaba koja proizlazi iz izuzeća od obveze posjedovanja vize⁵. Za stvarnu primjenu izuzeća mora se sklopiti sporazum o ukidanju viza, koji će uključivati zaštitne mjere u vezi s kriterijima iz

³ Članak 8. stavak 3. Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) kako je izmijenjen Uredbom (EU) 2017/458 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017., SL L 74, 18.3.2017., str. 1.

⁴ Uvodna izjava 4. Uredbe (EU) 2018/1806.

⁵ Članci 7. i 8. Uredbe (EU) 2018/1806.

Uredbe (EU) 2018/1806 kojima se opravdava izuzeće od obveze posjedovanja vize, između svake od tih dviju zemalja i EU-a.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predloženo izuzeće od obveze posjedovanja vize za Kuvajt i Katar u skladu je s nastojanjima EU-a na ostvarenju čvršćeg, strateški usmjerenijeg, sveobuhvatnog i višesektorskog partnerstvu sa zaljevskom regijom. U tu svrhu treba donijeti Zajedničku komunikaciju o strateškom partnerstvu sa Zaljevom.

Sustav ulaska/izlaska EU-a (EES), koji bi trebao početi s radom u rujnu 2022., pridonijet će osiguravanju zakonitog korištenja izuzeća od obveze posjedovanja vize za državljane trećih zemalja. Osim toga, europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS), koji bi trebao početi s radom u svibnju 2023., omogućit će provjeru državljana trećih zemalja kojima nije potrebna viza prije njihova putovanja, čime će se djelotvorno doprinijeti održavanju i povećanju sigurnosti schengenskog područja.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova prijedloga članak 77. stavak 2. točka (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Predložena će Uredba predstavljati razvoj schengenske pravne stečevine.

- **Supsidijarnost, proporcionalnost i odabir instrumenta**

Potrebna izmjena Uredbe (EU) 2018/1806 provodi se uredbom. Države članice ne mogu pojedinačno raditi na postizanju cilja politike. Nisu dostupne druge (nezakonodavne) mogućnosti za postizanje cilja politike.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Na sastanku Radne skupine za vize održane su rasprave s državama članicama o mogućnosti revizije EU-ovih popisa zemalja čijim državljanima nisu potrebne vize i zemalja čijim su državljanima one potrebne, kao i o metodologiji i opsegu takve revizije. O uvjetima za izuzeće od obveze posjedovanja vize EU-a raspravljalo se s predmetnim zemljama, koje su u više navrata izrazile interes za putovanja u EU bez vize.

- **Temeljna prava**

Ovaj Prijedlog ne utječe negativno na zaštitu temeljnih prava u Europskoj uniji.

4. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Predložena uredba izravno će se primjenjivati od dana njezina stupanja na snagu. Izuzeće od obveze posjedovanja vize primjenjivat će se od dana stupanja na snagu sporazuma o izuzeću od obveze posjedovanja vize koji se sklapa između Europske unije te Kuvajta i Katara.

Komisija će nastaviti pomno pratiti ispunjavanje zahtjeva iz članka 1. Uredbe (EU) 2018/1806 nakon stupanja na snagu sporazuma o ukidanju viza.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Predlaže se izmjena Uredbe (EU) 2018/1806 premještanjem Kuvajta i Katara iz Priloga I. (popis trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica država članica) u Prilog II. (popis trećih zemalja čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize pri prelasku vanjskih granica država članica za boravke od najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana).

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva

(Kuvajt, Katar)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U Uredbi (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ navodi se popis trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica država članica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva.
- (2) Treće zemlje čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize utvrđuju se na temelju pojedinačne procjene niza kriterija utvrđenih u članku 1. Uredbe (EU) 2018/1806. Ti se kriteriji među ostalim odnose na „nezakonitu imigraciju, javni poredak i sigurnost, ekonomske pogodnosti, posebno u vidu turizma i vanjske trgovine te na vanjske odnose Unije s relevantnim trećim zemljama, posebno uključujući pitanja ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i posljedice regionalne usklađenosti i uzajamnosti”.
- (3) Kuvajt i Katar predstavljaju nizak rizik od nezakonite migracije u Uniju i izdaju biometrijske putovnice u skladu sa standardima Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva. Suradnja s tim zemljama u području sigurnosti posljednjih se godina pojačala. Kad je riječ o gospodarskim interesima, Kuvajt i Katar važni su partneri Unije, posebno u području energetike. Premda su neka pitanja u području ljudskih prava i temeljnih sloboda i dalje otvorena, Kuvajt i Katar prolaze kroz procese društvene preobrazbe i poboljšanja u pogledu prava žena, radničkih prava, slobode vjeroispovijesti i međuvjerskog dijaloga te se očekuje da će nastaviti s napretkom i reformama. Dugoročne koristi putovanja u EU bez vize mogu ojačati pozitivne trendove u tim područjima.

⁶ Uredba (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva, SL L 303, 28.11.2018., str. 39.–58.

- (4) Stoga bi državljani tih zemalja trebali biti izuzeti od obveze posjedovanja vize za boravke od najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, a upućivanja na te zemlje trebalo bi premjestiti u Prilog II. Uredbi (EU) 2018/1806.
- (5) Izuzeće od obveze posjedovanja vize za državljane Kuvajta i Katara ne dovodi u pitanje primjenu EU-ovih mjera ograničavanja donesenih na temelju članka 29. UFEU-a i članka 215. UFEU-a.
- (6) Izuzeće od obveze posjedovanja vize za državljane Kuvajta i Katara ne bi se trebalo primjenjivati dok se ne sklope bilateralni sporazumi o ukidanju viza između Unije i Kuvajta i Katara, posebno kako bi se osiguralo zadržavanje potpunog reciprociteta.
- (7) Uredbu (EU) 2018/1806 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (8) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojoj Irska ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ⁷. Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (9) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke B Odluke Vijeća 1999/437/EZ⁸.
- (10) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke B Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ⁹.
- (11) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke B Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU¹⁰.
- (12) Ova Uredba predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2005. odnosno članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2011.

⁷ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

⁸ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

⁹ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, SL L 53, 27.2.2008., str. 1.

¹⁰ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije, SL L 160, 18.6.2011., str. 19.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2018/1806 mijenja se kako slijedi:

- (a) u točki 1. Priloga I. („DRŽAVE”) upućivanja na Kuvajt i Katar brišu se;
- (b) u Prilogu II. točka 1. („DRŽAVE”) mijenja se kako slijedi:
 - (i) između upućivanja na ... i na ... umeće se sljedeće upućivanje:

„Kuvajt (*)(**)

(*) Izuzeće od obveze posjedovanja vize primjenjuje se od dana stupanja na snagu sporazuma o izuzeću od obveze posjedovanja vize koji se treba sklopiti s Europskom unijom.

(**) Izuzeće od obveze posjedovanja vize primjenjuje se samo na nositelje biometrijskih putovnica izdanih u skladu sa standardima Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO).”;

- (ii) između upućivanja na ... i na ... umeće se sljedeće upućivanje:

„Katar (*)(**)

(*) Izuzeće od obveze posjedovanja vize primjenjuje se od dana stupanja na snagu sporazuma o izuzeću od obveze posjedovanja vize koji se treba sklopiti s Europskom unijom.

(**) Izuzeće od obveze posjedovanja vize primjenjuje se samo na nositelje biometrijskih putovnica izdanih u skladu sa standardima Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO).”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik